

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 90 (2954) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 április 23

Hosszabb husvétii szünet után ismét megkezdte munkáját a képviselőház

A hadikölcsönkötvények átértékeléséről és a közélet tisztaságának biztosításáról szóló törvényjavaslat szerepel a legközelebbi ülés napirendjén

Budapestről jelentik: A képviselőház plénuma hosszabb husvétii szünet után csütörtökön délután 12 órakor ismét összejött. Az ülést, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, *Tasnády-Nagy* András elnök nyitotta meg. Bemutatta a miniszterelnök átiratát, amely arról értesíti a Házat, hogy a kormányzó ur vitéz *Lukács Bélát*, a Magyar Élet Pártja elnökét és *Antal István* igazságügyi államtitkár tárcanélküli miniszterekké nevezte ki. A további elnöki bejelentések során *Tasnády-Nagy* András közölte, hogy vitéz *Lukács Béla* képviselő lemondott mandátumáról és ezért gondoskodás történik a soron következő pótképviselő behívásáról. Közölte még az elnök, hogy vitéz *Lukács Béla* bizottsági tagságairól lemondott. Ezután *Radocsay* László igazságügyminiszter terjesztette be a közélet törvényességét és tisztaságát biztosító rendelkezéséről szóló törvényjavaslatot. Kérte a Házat a sürgősség kimondására. A Ház a sürgősséget kimondta és a törvényjavaslatot áttette az igazságügyi bizottsághoz. *Petró* Kálmán, az állandó összehívhatatlansági bizottság elnöke, *Herndrey* József a földművelésügyi, *Cergelyffy* András a pénzügyi, *Tömböly* Dénes a közoktatásügyi, *Hunyadi Buzás* Endre a közgazdasági, *Spet* Ernő az igazságügyi, közgazdasági és közlekedésügyi, *Bencs* Zoltán a közgazdasági, közlekedésügyi, valamint pénzügyi bizottság együttes jelentéseit nyújtotta be, kérte azoknak kinyomtatását és a Ház tagjai között való szétosztását. Az elnök azután napirendi indítványt tett, amelyet a Ház elfogadott. E szerint a Ház legközelebbi ülését kedden délelőtt 10 órakor tartja. Napirenden szerepel az 1914-18. évi hadikölcsönök rendezéséről, továbbá a közélet törvényességét és tisztaságát biztosító egyes büntető rendelkezésekről szóló törvényjavaslat tárgyalása. Az elnök napirendi indítványának megtételkor bekapcsolták az elnöki emelvényre most először elhelyezett hangerősítő készüléket, amely a képviselők osztatlan tetszését nyerte meg. Az ülés fél egy órakor ért véget.

Hogyan történik a kötvények beváltása?

Az *Uj Nemzedék* írja: Az országgyűlés törvényhozói munkájának első programpontja a hadikölcsönök valorizációjáról szóló törvényjavaslat tárgyalása lesz.

A törvényjavaslat megállapítja, hogy valorizációra, illetve a hadikölcsönkötvényen alapuló követelések

átértékelésére igényük van azoknak a természetes személyeknek, valamint egyházi, közművelődési vagy közjóléti tevékenységet kifejtő alapítványoknak és ilyen rendeltetésű más jogi személyeknek, akiknek hadikölcsönkötvényeit a saját nevükön és tulajdonuként látták el a magyar nosztrifikáló megjelöléssel. Enélkül is igényük van azoknak, akik hadikölcsönkötvényüket 1918 október 31. előtt szerezték meg, ha a kötvényüket csehszlovák, román vagy jugoszláv címletekre ki nem cserélték és ezen államokból a hadikölcsönkötvények alapján anyagi előnyben nem részesültek. Az átértékelés évi 3 százalékkal kamatozó államadóssági címletekre való kicserélés útján történik. Ha a jogosult tulajdonában álló

hadikölcsönkötvények névértéke az ezer koronát meg nem haladja, a kötvényeket 100 koronánként vett 10 pengőnyi értékarányban 10 év alatt törlesztendő államadóssági címletekre kell kicserélni. Ha a kötvények névértéke ezer koronánál nagyobb, de a kétezerkoronát meg nem haladja, 100 pengő névértékű, 40 év alatt törlesztendő államadóssági címleteket kell helyettük kiszolgáltatni. Ha a névérték 2000 koronánál nagyobb, de 25.000 koronánál kisebb akkor 1000 koronánként 50 pengős, 40 év alatt törlesztendő címletekre cserélik ki. A 25.000 koronánál nagyobb összegű címleteket 1000 koronánként szintén 50 pengős értékarányban váltják be államadóssági címletekre.

Stalin-Churchill találkozó készül?

Panay szigetén befejezték hadműveleteiket a japánok. Burmában áttörték a kínaiak vonalát

Rómából jelentik: (MTI) A *Messenger* sanghaji híradása szerint a delhii rádió közölte, hogy *Johnston* Roosevelt indiai rendkívüli követének kijelentése szerint Indiába amerikai csapatok érkeztek.

Johnston a csapatok létszámáról nem nyilatkozott, csak azt ígérte, hogy újabb amerikai haderők is érkeznek. Az amerikai expedíciós hadsereg költségeit az Egyesült Államok kormánya fedezi.

Tokióból jelentik: (MTI) A japán csapatok április 21-én délután Panay-szigetén befejezték hadműveleteiket

az Iló-Iló tartománnyal szomszédos hegyes vidék megtisztításával, tehát 5 nappal azután, hogy partraszálltak a sziget nyugati részén.

Saigonból jelentik: (MTI) Az OFI jelentései Burmai jelentések szerint a japán csapatok a középső arcvonalon, vagyis a Sittang völgyében és a Mandalay felé vezető vasútvonal mentén folytatják előnyomulásukat. Hétfőn az említett szakaszon nagy támadást indítottak a kínai csapatok ellen és elfoglalták Pynmanát, melyet eddig a csungkingi csapatok tartottak birtokukban.

Jelentős erősítést kaptak Burmában a japánok

A mandaly-i brit lőhadiszállás jelentése szerint a japánok jelentős erősítést kaptak és áttörték a kínai csapatok vonalát. Az északburmai olajvidéket védő szövetséges haderők vissza kellett vonulniuk. Ez a visszavonulás nagy emberi és anyagi veszteség árán történt.

Genéből jelentik: (MTI) A NTI jelentései: Szerdán az angol alsóházban a munkáspárti képviselők kérdést in-

tézték a kormányhoz, hogy vajjon a szovjet kormányt tájékoztatták-e a második arcvonal kérdésében elfoglalt angol álláspontról és vajjon nem érkezett-e el a pillanat, amikor Churchillnek személyesen kellene találkoznia és megbeszélést folytatnia Stalinnal?

Atlee (aki Churchillt helyettesítette), ezekre a kérdésekre nem volt hajlandó felvilágosítást adni.

Maritain, Claudel, Mauriac, hol vagytok?

Írta: Polyák István

A világháború után Franciaországban katolikus reneszánsz indult meg, főleg irodalmi berkekben. Ettől a reneszánsztól sokat vártak külföldön és Franciaországban egyaránt azok, akik már addig is féltő aggódással nézték a felvilágosodás kora óta egyre jobban kiteljesedő hitetlenséget, elméleti és gyakorlati anyagelvűséget. Ma már vitán felül áll, hogy a forradalom utáni francia élet a laikus pogányság lélek- és szellemölő befolyása alatt egyre mélyebbre zúhant. Ami szellem és erkölcs — igazi maradandó emberi érték és alkotás — még mutatkozott, az a hivatalos irányzattól eltérő szórványos és kivételes jelenség, amely legtöbbször elnyomtatás, üldözés és állandó támadások közepette jött létre.

A világháború után sokat hallottunk arról, hogy a fiatal katolikus értelmiség kiemelkedő szellemi nagyságok vezetésével lassan átveszi a vezetést és reányomja bélyegét az „új” Franciaországra. Lassan, evolúciós uton, a szellemi forradalom útján, ne hogy valahogy elrontsák sietéssel az egész dolgot. Erkölcsi forradalommal az emberek gondolkozásának és erkölcsi megalapozottságának lassú átalakításával.

Vártuk mindig az eredményeket. Irodalom terén valóban hatalmas alkotások jöttek létre. A középkor hatalmas szentiamási bölcséleti egysége, szintézise is új életre ébredt az újtomizmusban. El kell ismerni, hogy sikeresen birkóztak meg új világkép, új bölcséleti szintézis megteremtésével.

Nem történt azonban semmi a politika terén. Franciaország maradt továbbra is hivatalosan hitetlen, laikus, pogány állam, egy csomó egyházellenes törvénnyel, zsidó, szabadkőműves és kommunista vezetés alatt. A fiatal katolikus értelmiség elérte a férfikort, már új nemzedéket is nevelt maga mellé és a francia életben egyáltalán nem jelentkezett hatása. Pedig irodalmi alkotások — bármilyen nagyok legyenek — egyedül nem igazolnak senkit és semmit. Ha elpusztul a nép, az irodalmi alkotás szép, de szomorú fejfa csak a nagy siron.

Az öszeomlás nagy lelkigyakorlat, nagy lecke volt a francia nép számára. A négy Franciaországot elseperte a nagy vihar. A romokon most új életet kell teremteni. Ki teremtsen meg ezt az életet? Ki nyomja reá lényegének bélyegét? Most itt lenne az ideje, hogy a sokat emlegetett fiatal értelmiség munkába álljon. Azonban senki sem jelentkezik.

Vichyben nincs új szellem. Az új garnitúra is a kultúrbaloldaliság em-

lőjén nőtt fel. Ez a szellemi irányzat a katolikus értelmiség egy részével inkább nyújtzkodott a kommunisták kinyújtott keze után, mint az egészséges jobboldaliság felé. Azért nem látjuk sem Maritaint, sem Mauriacot most az élvonalban. Azért nem tudnak őszinte, következetes lépést tenni a németek és az új Európa felé. Mert Laval és néhány embere nem elég az új kezdéshez.

Aminék Franciaországban látszólag új színezete van, azt kényszerből csinálják meg. Merénylők bombái robbannak és a franciák csak akkor fogják el a tetteseket, amikor a megszálló hatóság bezárja mulatóikat, színházait, a mozijait a puskacsó elé állítja a tettesek cinkostársait.

Mit gondoljunk? A francia nép elfáradt. Különböző színezetű baloldaliságon nevelkedett értelmisége képtelen a meddő finomkodásokon túl új és merész igazságok nyomán elindulni új élet felé.

Ezt a végzetes francia betegséget mi talán mindenkinél jobban észrevesszük, mert nálunk is szép számmal finomkodnak a kultúrbaloldal penészvirágai, pénzsídiók kitarítottjai, a várakozók és bölcsek diszpendányai, akik a megszállottak csökkönységével szeretnék megállítani nálunk is a fejlődés menetét. De csak szeretnék, mert — hála Istennek — nálunk csak a karaván mellől végzetesen lemaradtak szerepét játszhatják.

Mi mégis azt tartjuk, hogy a magyar nép élete végtelenül több és értékesebb minden kultúrfinomkodásnál.

Sulyos gyermekszerencsétlenség Pappfalván

Saját tud. Borzalmas gyermekszerencsétlenség történt a minap a közeli Pappfalván. Oroei László két esztendőes kislánya a ezmszédában jáezott Szilágyi Jánosék gyerekeivel. Egy óvatlan pillanatban a csöppeg belesett az udvaron tátongó vizesárokba. Mire társai észrevették a kis Juliska szerencsétlenségét s szüleikhez futottak, már halott volt. A hatóságok a nyomozást bevezették, ez lesz hivatva tisztázni, kit és mennyiben terhel a felelősség. A gyerektragédia nagy megdöbbenést keltett a faluban.

CSECSEMŐHOLTTESTET TALÁLTAK SZALÁRD MELLETT. Nagyvárád. Saját tud. Távbeszélőn jelentette ma a szalárdi csendőrsőrs a nagyváradi ügyészségnek, hogy Barcserdőn, az úgynevezett Ó-Berettyó partján teljesen oszlának indult csecsemő holttestére akadtak. Valószínűleg a folyóba dobhatták az újszülöttet, mert a part fűzesében akadt fel az egyik vízfölnyúló ágra. A megéjtett hullaszemle megállapította, hogy mintegy két hete lehet a csecsemő a vízben. Több külső jel arra enged következtetni, hogy leányanya követte el a szörnyű csecsemőgyilkosságot.

Özv. Darvassy Lajosné temetése

Ma délután temették a váradoszlasi temetőben lévő családi sírba özv. földessai és darvasi Darvassy Lajosné, szül. Lantos Gizellát, aki hezszas betegeskedés után április 21-én halt meg. Az elhunyt urinót kiterjedt rekonszálás gyászolja.

Összeállították a Szent László heti díszközgyűlés meghívottainak névsorát

Nagyvárád. Saját tud. Tegnap a főispán, a polgármester, a polgármester helyettes és a főjegyző megbeszélést tartott, amelyen végképpen megállapították a május 7-iki díszközgyűlés technikai lebonyolítását, a tárgysorozati pontokat. Helyszíni szemlét tartottak a közgyűlési teremben és az ültetési problémákat oldották meg. Végül megállapították a meghívandók névsorát.

A díszközgyűlést szűk keretek között tartják meg. Meghívják a három erdélyi törvényhatósági joggal felruházott város polgármesterét: dr. Kelydy Tibort (Kolozsvár), dr. Márjav Ferencet (Marosvásárhely) és dr. Csoka Lászlót (Szatmár), a hozzá legközelebb eső város polgármesterét dr. Kölcsey Sándort (Debrecen) és végül a testvérváros Székesfehérvár főispánját és polgármesterét dr. Csáti Emilt és dr. Farkas Sándort. Meghívják még dr. Farkas Sándort, a Magyarországi Részvétességek közgyűlésén ezenkívül dr. Szendy Károlyt, Budapest székesfőváros polgármesterét, dr. Lukács Ödönt, Baróthy Pált fő-

ügyészt, a belügyminiszteriumból Horváth Béla államtitkár, dr. Sas Elemér miniszteriumi osztálytanácsos, a pénzügyminiszteriumból pedig dr. Cserzy István és dr. Keresztesi Ernő. Számítanak még Fabinyi Tihamér volt pénzügyminiszter részvételére, aki a Városok Szövetségének közgyűlésére utazik le Váradra.

A Városok Szövetsége május 8-iki rendkívüli közgyűlésének meghívóját Lukács Ödön elküldötte a polgármestereknek. A közgyűlésen valószínűleg részt vesz dr. Varga József iparügyi miniszter is. Este 120 személyes bankett lesz az Ujságíró Otthonban.

Április 26-án veszik át a Kormányzó úr képét

Nagyvárád. Saját tud. A polgármester Palcsik Sándor főmérnököt és dr. Dalló Gyula tanácsnokot jelölte ki, hogy április 26-án vegyék át Kontuli Béla budapesti festőművész által festett Horthy-képet, amelyet a díszközgyűlésen lepleznek le. A polgármester a díszközgyűlésre meghívta Kontuli Bélát is.

Toloncházba került Ehrenthal Teddy

a nemzetközi artistavilág egyik zsidó nagysága. A „varieté-császár” tündöklése és bukása

Az Esti Ujság írja: A nemzetközi artistavilág egyik zsidó nagysága került ma délelőtt a toloncházba. Mint a közgazdasági életre káros tényezőt internálták Ehrenthal Teddyt, a volt varieté igazgatót, akinek egyidőben Párizsban Londonban, Budapesten és Amerikában is voltak varietéi és cirkuszai. A liberális világban „varietécsászárnak” nevezték. Három titkára volt, több, mint 3000 embert foglalkoztatott és olyan fényűzően élt, hogy mindenki irigyelte. 8 évvel ezelőtt jött vissza Magyarországra és a Fővárosi Operettszínházat bérelte ki, ahol a „Fővárosi orfeum” címen varietét nyitott, de sorozatos botrányokba keveredett. Ramon Novarrot, az ismert filmszínészét is Budapestre hozatta, azonban az amerikai színész fellépése botrányba fullt. A galíciai származású zsidót, aki közben amerikai állam-

polgár lett, többször elítélték a zsidótörvény kijátszásáért. Legutóbb titokban egy varieté ügynökségben volt társ, ahol táncosnőket szerződtetett külföldre. A 18 tagból álló leánycsoportot ki akarta vinni Délamerikába, amikor kibört a háború. A leányok nagyrésze zsidó volt. Mindegyiknél nagyobb összegű pénzt vett át és a szülőktől is kért nagyobb összeget vizumra és ruhára. Az elutazásból nem lett semmi, de a pénzt Ehrenthal elköltötte és ezért a táncosnők a rendőrséghez fordultak. Akkor Csehszlovákiában élő rokonai kifizették a hajból és így szabadult ki a letartóztatásból. Rendőri felügyelet alatt állott és mint ilyen, nyilvánosan nem szerepelhetett. Mégis elment az ügypályára, ahol egy detektív felismerte és bekísérte a főkapitányeságra. Így került sor letartóztatására.

A legnagyobb magyar háborús film, a szovjet elleni hadjáratról!

A KELETI CSATA

az APOLLOBAN

Belvárosi

A szerelem nem szégyen

Tolnay K., Jávor P., Mály, Gózon. A legjobb magyar vigjáték!

Szeleczy Zita, Jávor Pál, Csontos zenés vigjátéka

Sok hühó Emmyéért

CASINO

Visszaitélt a bíróság egy lelkészlakot a református egyháznak

Nagyvárád. Saját tud. A szamoskereszti református egyház a román uralom idejében kényszer hatása alatt eladta a görögkeleti egyháznak a lelkészlakot és a paróchiális telket. A református egyház az erre vonatkozó miniszterelnöki rendelet alapján perrel támadta meg az adásvételi szerződést s a szatmári törvényeseken lefolyt tárgyaláson a bíróság helyt adott a keresetnek azzal, hogy amennyiben a református egyház visszafizeti a 4 ezer pengőnek megfelelő 120 ezer lei vételárat és megtérít 1550 pengő beruházási költséget, helyreállítja az adásvételi szerződés megkötése előtti telekkönyvi helyzetet. Mindkét fél felebezett s a nagyváradi tábla a mai tárgyaláson helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, csupán a megállapított perköltséget emelte fel. Az ítélet ellen felfolyamodásnak van helye.

Május 16-án lesz a Bethlen Gábor Szövetség irodalmi este

Nagyvárád. Saját tud. Mint már jelentettük, dr. Enyedy Andor, a tiezánineni református egyházkerület püspöke tartja az ünnepi beszédet az Országos Bethlen Gábor Szövetség irodalmi estjén, mely május 16-án este nyolc órakor lesz a Református Kulturház dísztermében. Az ünnepséget Tasnádi-Nagy András, a képviselőház elnöke nyitja meg, aki egyben az Országos Bethlen Gábor Szövetség elnöke is. Fellép még a gondosan összeállított művészeti műsor keretében Dullien Klára hegedűművész, ifj. Szász Károly, dr. Rieger Tibor zongoraművész és Koréh Endre, m. kir. Operaház tagja. A záróbeszédet vitéz Törzs Tibor országgyűlési képviselő, a Bethlen Gábor Szövetség ügyvezető társelnöke mondja. A színvonalas irodalmi est iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

BÉLANAPI JÓKIVÁNSÁGOK. Nagyvárád. Saját tud. Dr. Soós István polgármester Béla nap alkalmából a város vezetői és tisztviselői kara nevében meleg hangú levélben őszinte jókívánásait fejezte ki dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynöknek.

Harminc kolozsvári munkásnő vért ajánlott fel a sebesült honvédek javára

Kolozsvárról jelentik: A Nemzeti Munkaközpont kolozsvári női csoportjának vérgyűjtő mozgalma a legteljesebb sikerrel indult meg. A női csoport lelkes és áldozatkész tagjai Cseretelvi Farkas Istvánné nemes kezdeményezésére elhatározták, hogy felajánlják véréket az orosz harctéren megsebesült s vérvesztéséget szenvedett honvédek számára. A meghatározónak máris széleskörű visszhangja támadt. Eddig harminc munkásnő jelentkezett, hogy felajánlja véréit a sebesült honvédeknek. A mozgalom egyre szélesebb teret ölt s a jelekből ítélve, Kolozsvár egész női dolgozóiradalmi részt vállal a nemes akcióban.

Erősebb brit csapat partraszállást kísérelt meg a francia tengerparton

A vállalkozás súlyos veszteségekkel járt és teljes kudarccal végződött. Erősen kiépitett és elaknásított ellenséges támaszpontot foglaltak el a németek a Donec vidékén

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTL-vel. A véderő főparancsnoksága jelenti: A Donec vidékén német és román csapatok elfoglaltak néhány erősen kiépitett és elaknásított ellenséges támaszpontot. Igen sok foglyot ejtettek. Az arcvonal északi és középső szakaszán visszaverték a bolsevikiek helyi támadásait. A hadsereg és az SS kötelékei szvósan védett ellenséges erdei állásokat foglaltak el. Igen sok foglyot ejtettek és 13 löveget zsákmányoltak. Harci és zuhanóbombázó kötelékek támadást intéztek az ellenség arcvonalmögötti vasuti berendezései ellen. Három löszervonatot a levegőbe repítettek. Német repülőknél sikerült több vasutvonatot megszakítani és nagy mennyiségű gördülő hadianyagot elpusztítani. — Észak-Afrikában nem volt lényeges harci tevékenység. Repülőink támadást intéztek La Valetta katonai berendezései és Málta repülőtere ellen. 9 földön veszteglő ellenséges gépet elpusztítottak és hét gépet lelőttek. Anglia déli partjai előtt könnyű harcigépeink kedden elsüllyeszttek egy háromezer tonnás hajót. Német harcigépek a szerdára virradó éjjel bombatalálattal robbanásokat idéztek elő egy dél-angliai robbanógyárban.

Visszaverték a finnek a szovjet csapatok áttörési kísérletét

Helsinki-ből jelentik: (NTI) A finn csapatok az aunusi arcvonalon két heti kemény küzdelemben visszaverték az ellenség áttörési kísérleteit. Április 9 óta több mint 150 támadást vertek vissza. Erős ellenséges csoportok benyomultak a finn állások közé. Ezeket a csapatokat körülzárták és megverték. Csak elesettekben mintegy 14.000 főt számoltunk meg. Csapatunk óriási mennyiségű löszert és fegyvert zsákmányoltak. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 690. közleménye: Tüzérségünk tűz alá vette és visszazárta azokat az ellenséges különítményeket, amelyek a cirenaikai arcvonalon páncélosok támogatásával támadást intéztek állásaink ellen. Német vadászok két ellenséges gépet lelőttek. Egyik hadosztályunk légvédelmi tüzérsége lelőtt egy angol gépet. A tengelyhatalmak légerejének erős kötelékei támadást intéztek Málta haditengerészeti és repülő támaszpontjai ellen. Bombatalálattal felgyújtottak több löszert és üzemanyagraktárt. Négy légvédelmi állást elhallgattattak és egy kereskedelmi

hajót megrongáltak. Igen sok földön veszteglő gépet megsemmisítettek. A sziget feletti légiharcban német vadászok hat, olasz vadászok egy ellenséges gépet lelőttek. Comiso és Catania

felé brit gépek repültek be és néhány bombát dobtak le. A támadás következtében két polgári személy megsebesült és Catania-ban néhány épület megrongálódott. (MTI.)

Tengeri ütközet német aknaszedőhajók és angol gyorsnaszádok között

Berlinből jelentik: (NTI) A Málta-sziget katonai célpontjai ellen intézett légitámadásról közli a véderő főparancsnoksága: Német vadászok az egyik bombatámadás során angol vadászokkal kerültek össze. A légi csatában hét angol gépet lelőttek. Egy német gép nem tért vissza. Málta-sziget repülőtereit is bombákkal árasztották el. 10 repülőgép kigyulladt. La Venezia-ban az egyik mtorosrepülőgépet bombatalálattal érte. A repülőterek elleni támadásainkat a szerdára virradó éjjel is folytattuk. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI) Katonai helyről közlik: Aknaszedőhajók április

22-én hajnalban Boulognetől délre összeütköztek angol gyorsnaszádokkal. Egy angol gyorsnaszád valószínűleg elsüllyedt. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI) Április 22-én erősebb brit rohamcsapat partraszállást kísérelt meg a francia tengerparton, Boulognetől délre. A vállalkozás megheccelt és az ellenség mesterséges köd védelmében, súlyos veszteségek árán a tenger felé vonult vissza. A tengerpartot angol fegyverek és felszerelési tárgyak borították.

Berlinből jelentik: (NTI) A véderő főparancsnokság közleménye szerint német repülők a keleti arcvonal déli

Anglia számára válságos év következett

Stockholmból jelentik: (NTI) Attlee főpecsétőr a Daily Mail szerint Dundeeben mondott beszédében kijelentette, hogy Anglia számára válságos év következett el. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI.) Az olasz sajtó behatóan foglalkozik az angol-amerikai vezérkari tanácskozások eredményeivel és megállapítja, hogy a beérkezett jelentések szerint ezek az eredmények negatívnak mondhatók. A Tribuna liesszaboni különtudósítójának jelentése szerint minden jel arra vall, hogy Londonban egyelőre nem vettek tervbe közvetlen akciót második front megteremtésére.

Stockholmból jelentik: (NTI) Cripps Londonba való visszaérkezéseivel kapcsolatban Churchill ülése hívta össze a háborús kabinetet. Churchill és Cripps a jövő hét elején beszédet szándékoznak az angol néphez intézni. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint Cripps szerdán nyilatkozott. A többi között kijelentette, hogy az időpont az indiai kérdés rendezése céljából több szempontból kedvezőtlen volt. Nem könnyű dolog — úgymond — a bizalmatlanság

légkörét a tökéletes bizalom légkörévé változtatni. Mindenesetre azon fáradozott, hogy a kölcsönös vádaskodás légköre ne jöjjön létre. Rendkívül sajnálja, hogy a nehézségeket nem sikerült áthidalnia. Ezentúl a kérdés nem politikai

Kiürítették az angolok a Panay szigeten lévő Lambunaut

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Panay szigeten az amerikai csapatok a japán támadások elől visszavonultak és kiürítették Lambunau városát.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A Fülöp-szigeten ejtett foglyok száma 62.000-re emelkedett.

Washingtonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Egy közepes nagyságú amerikai hajó a Karibi-tengeren torpedótalálattal következtében elsüllyedt.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Togo külügyminiszter a gazdasági szövetségben tartott beszédében kijelentette, hogy a jövő meg fogja mutatni Németországnak és Olaszországnak a katonai műveletekre való teljes felkészültségét. A Japán Birodalom előnyös helyzetben van ellenfeleivel szemben. Anglia kilátásai annál kritikusabbá váltak. Az angol belpolitikában a baloldal hatalma egyre erősebben bontakozik ki. Amerika egyelőre iparkodik leplezni vereségét.

Tokióból jelentik: (NTI) A japán külügyminiszter a gazdasági egyesület nagygyűlésén kijelentette, hogy a

szakaszán ellenséges tüzérségi állásokat támadtak meg jó hatással. Sok ágyút elhallgattattak. Egy másik légi támadással is jó eredményt értek el a német repülők ugyanezen szakaszon északabbra menetoszlopok és kocsik ellen végrehajtott támadás során. — (MTI.)

Angol lap súlyos aggodalma a szovjet háború kimenetele tekintetében

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A Londonban megjelenő Illustrated London News című hetilap katonai tudósítója a katonai helyzetet taglaló összefoglalójában a többi között azt írja, hogy Hitlernek, mint kijelentette, sikerült az orosz arcvonalat stabilizálnia. Decembertől ugyanis a mai napig a Szovjetnek nem sikerült az akkori arcvonalat úgy megváltoztatni, hogy azt Oroszország rendszeres úrképen fáradság nélkül meg lehetne állapítani.

Minden ellenkező állítással szemben igaz az, hogy Hitlernek sikerült az arcvonalon harcoló csapatok nagyrészt a téli hónapokban pihenés és új felszerelések céljából kivonni. Még egy hónappal ezelőtt is a keleti arcvonalon a német véderő az ottani csapatoknak csak egy részét vetette harcba.

Mindent egybevéve, nem lehet eltitkolni a súlyos aggodalmakat, ha meggondoljuk, hogy a német birodalomnak milyen óriási katonai lendülete van és fölülményes képessége arra, hogy elsőrendű hadianyagot gyártsen és feltalálói segítségével eddig nem ismert új eszközöket veessen harcba.

kérdés, hanem India védelmi kérdése.

Ujdelhiből jelentik: (OFI) Johnson ezredes Roosevelt személyes képviselője kijelentette, hogy az Egyesült Államok mindent megtesz India védelmében. (MTI.)

szovjet kormány több alkalommal a semlegességi egyezmény fenntartása mellett nyilatkozott. A Szovjetuniót aligha sikerül rávenni arra, hogy kikaparja a tüzből a gesztenyét Anglia és az Egyesült Államok számára. — (MTI.)

Párizs polgári lakossága elfogta és átadta a német parancsnokságnak a legújabb merényletek értelmiszerzőit

Párizsból jelentik: (Stefani) A párizsi német megszálló csapatok parancsnoka közölte, hogy a francia polgári lakosság elfogta és átadta a német katonák ellen elkövetett merénylet szerzőit. Tekintettel arra, hogy a lakosság is résztvevett az orgyilkosok felkutatásában, a német polgári hatóságok úgy határoztak, hogy a fölalatti állomásokon elkövetett merénylet tettesével szolidaritást vállaló 20 kommunistát és zsidót nem lövik agyon, ezenkívül visszavonták a mulatóhelyek, színházak és mozik bezárására vonatkozó rendeletet is

Izléses levélpapírok
 Szépirodalmi ujdonságok, üzleti könyvek
 Irodaszerek nagy választékban
Polgár Józsefnél
 Szaniszló-utca 1. - Apolló palota.
 TELEFON: vonal 148.

Van-e szellemi élet Váradon?

„Várad fényes, de műveletlen.“
(Kazinczy.)

A Szent László hétre készülő város nézem. Nézem, — a szó eredeti és mélyen belülről jövő értelmében. A Bémer-térre idevilágít a városháza reflektor-fényben csillogó tornya és kiérve a Körös partjára, előttem van a török idők utáni második székesegyház szép toronysisakja. Eszembe jut a nemrég olvasott adat: Kazinczy, mikor a Spielbergi börtönből kikerült és a Félix-füredőre készült, hogy gyenge egészségét helyreállítsa, végignézett Váradon. Nézte Szent László városát. Akkor írta le ezeket a szavakat: „Várad fényes — de műveletlen.“

Ma is a reflektorok fényében tündöklik a Körös-part. Fényt igyekszik lopni a húsz év óta megkopott falakra, kifoltozzuk utcáinak szakadozottóságát. De gondolunk-e arra, hogy Várad szellemi élete fényt kapjon és a kulturális macskakövek eltűnjenek? Gondolunk-e arra, hogy van-e egyáltalán Váradnak szellemi élete?

Amikor Ady róta a várad utcák köveit, azt mondta: „pakfon“ város. Csillogó, mutatós, értéktelen anyag. Vajjon ma, a visszatérés második esztendejében is így van-e? Vajjon nem csak elégedetlen borulátás az, mely egyeseket ilyen világfájdalmas megállapításra készít?

Várad több

mint nyolcvanezer lelket számláló város. Villanyos fut a főutcán, az üzletek fényesek, a napsugaras korzó tele jólöltözött urakkal és hölgyekkel, a divatos cukrászda környéke a jólét és elevenség benyomását kelti. Este a klubokban vidám társaság van, a különböző mulatóhelyek is megtelnek. Színházunk, állandó társulatunk és mondhatjuk, hogy jó társulatunk is van. A nagyobb lélekszámú egyetemi városnak, Debrecennek nincs ilyen szép színháza, sem ilyen jó társulata. Igaz, hogy komoly darabokat üres széksorok előtt játszik a színház, bármilyen jó legyenek színészeink. Csak, ha egy divatos név kerül a színlapra, telnek meg a sorok és kell a kis-kapunál rendőri felügyeletet tartani. Vannak egyesületek, melyek buzgóknak rendeznek műsoros délutánokat — sajnos, sokszor Váradhoz sem méltó színvonalon. Van Szigligeti Társaságunk, van múzeumunk, van városi zeneiskolánk, városi könyvtárunk. És mégis azt kell mondanunk, hogy Kazinczy szavai nem időszerűtlenek ma. A kulturának csak a keretei vannak meg nálunk, szép, aranyozott, néha antik keretek, melyeket nem tölt ki tartalom és élet. Tartalmat és életet az elmélyülő emberek adnának. Ha vannak ilyen emberek, nagyon maguknak élhetnek és feltékenyen őrzik kincseiket. De félsz, hogy nem is nagyon vannak. Van-e olyan kulturális ember Váradon, akinek e város szellemi élete szívügye volna? Hány olyan ember van Váradon, aki most a jubileumi ünnepek alkalmával elmerült volna egy kicsit a város történelmének tanulmányozásában. Akit érdekelnének gyéren maradt műemlékeink és egyes helyek elnevezése? Aki keresné azokat a szellemi gyökereket, melyek ott bújálnak valahol az ősi várad talajban?

Válságban él

egész magyar középosztályunk, ez igaz. Igaz, hogy az egyéni elhelyezkedés, beilleszkedés és tájékozódás hónapjait éljük át 1940 szeptember 6 óta. De a túrelmi év letelt. Ma már mindenki megtalálta helyét az újjáalakult életben, ma

már kell időt találni arra is, hogy a magunk kérdéseink felülemelkedve legalább városunk kérdéseinek távlatában lássunk, hogy azután magyar problémákat is szemügyre vehessünk.

A lelki és szellemi elmélyülés eredményeit nem látjuk Váradon. Van-e egy kör, szellemi foglalkozású emberek köre Váradon, ahol gondolkodó, problémákat felvető és megoldásra törekvő embereket találunk? Mostanában két alkalommal is ezt a kérdést tették fel nekem Pestről és Kolozsvárról és rettentően zavarban voltam. Elégé ismerem Váradot és szemmel tartom, mégsem tudtam igenlő választ adni. Vannak érdekvédelmi körök, reprezentatív körök, érvényesülési akarók köre, szórakozók köre. De önzetlen, önmaguk művelődését és szellemi életét tápláló, probléma-látó és latolgató emberek köréről nem tudok Váradon. Olyan emberekről sem tudok, akik Várad gazdasági helyzetével foglalkoznának nemzetpolitikai szempontból; vagy olyanokról, akiknek feltűnt volna múzeumunkban az anjou-köliliom és szívesen olvasnának hoz-

zá tanulmányokat Róbert Károly négytornyú várad székesegyházáról. Vagy olyanokról, akiket érdekelne Karácsonyi püspök sajátos várad nemzetiségi szemlélete. Vagy aki tudna arról a kultúr-munkáról, amit Rhédey Lajos főispáni helytartó az 1800-as évek elején itt kifejtett.

A múltnak ezek a tényei olyan gyökök, amelyek ma is kihajthatnának. Hol vannak azok az emberek, akik ilyen tavaszi virágzás reményeit nyújthatnák? Akik ketten-hárman összejönnek a meglévő keretekben és kutatnak annak a lehetőségét: hogyan lehetne Várad mély és komoly szellemi életét feltámasztani?

Ennek a feltámasztásnak előfeltétele a lelkekben van. Ezt sem külső kényszerrel, sem érvényesülési lehetőségként nem lehet munkálni. Csupán a „dolgot“ őt magát néző szemmel (Bocskay) lehet ezen az úton elindulni. És ha három-négy ember, akinek szenvedélye a kutatás, vágya az igazság-keresés, akarat a hivatás-ébredés, összejön első-sorban önmaguk elmélyítésére, akkor talán nem lesz vétkes optimizmus bízni abban: Várad meg fogja találni önmagát és hivatását.

Táray Barnabás.

Kémkedés miatt súlyos ítéleteket hozott a honvédtörvényszék

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A m. kir. honvéd törvényszék idegen hatalmak javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés büntette miatt Stefanovics Imrét 10 évi fegyházra, 10 évi hivatal és politikai jogvesztésre, Jancsura Jenőt 7 évi fegyházra, 8 évi hivatal és politikai jogvesztésre végül illetőségi helyének kivételével a határsávból való kitiltásra, Koscsó (Koszó) Istvánt 7 évi fegyházra, 10 évi hivatal és politikai jogvesztésre, végül a határsávból való kitiltásra, Stanóljov Pozmant 7 évi fegyházra, 10 évi hivatal és politikai jogvesztésre, végül Hercegszöllös község kivételével a határsávból való kitiltásra, Aladics Pált 5 évi fegyházra, 7 évi hivatal és poli-

tikai jogvesztésre, végül Davod község kivételével a határsávból való kitiltásra, Kádár (Cintos) Istvánt 5 évi fegyházra, 8 évi hivatal és politikai jogvesztésre, végül Réti község kivételével a határsávból való kitiltásra, Sajtos Sándort 3 évi fegyházra, 6 évi hivatal és politikai jogvesztésre, idősebb Varga Lajost 5 évi fegyházra, 5 évi hivatal és politikai jogvesztésre, Varga Lajosné szül. Csicsere Erzsébetet 3 évi fegyházra, 5 évi hivatal és politikai jogvesztésre. Meizlik Ferencet és Reinitz Rezső Dezsőt 3—3 évi fegyházra, továbbá 5—5 évi hivatal és politikai jogvesztésre ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

Kérelem a nagyváradi nyugdíjasokhoz

Nagyvárad város koldusszállatása olyan feladat, amit egyedül a város véglegesen megoldani nem tud. Ez a kérdés csak tudatos társadalmi összefogással, jól megszervező munkával intézhető el gyökeresen. Ebből a kétségtelenül áldozatot kívánó tevékenységből a város minden lakosának ki kell vennie a maga részét, ezért kérem fel ez alkalommal nyugdíjas társaimat, szíveskedjenek a társadalom legszánandóbb kivetettjeinek érdekében, a koldusszállatás rendezésében résztvenni.

A koldussorokban sok esetben kis magyar sorsok vergődnek, vagy pusztulnak el, mások mint a nyomorúság munkakerülő vámszedői nyújtják kezüket az utcán járókélok felé. Ezt tétlenül tovább nem nézhetjük, a beindított akcióba a nyugdíjas társadalomnak is be kell kapcsolódnia. Az erkölcsi beltűzés, a minden szenvedővel együttérző magyar szív áll be a segítő akcióba tehát akkor, amikor a nyugdíjgyűlés tagjai is részt

kérnek a segítség és szervezés munkájában.

Azzal a kérelemmel fordulok egyesületünk t. tagjaihoz, de minden nyugdíjas társunkhoz is, lépjenek be a Magyar Norma kötelékébe, segítsék ezen intézményt fillérjeikkel és akik vállalhatják a még nagyobb áldozatot, azok keressék fel mielőbb egyesületünk Szilágyi Dezső utca 5. sz. alatti irodáját. A szervezési munka vállalása díjazással is jár.

Kortsmáros László,
a nyugdíjgyűlés elnöke.

Zakar András

Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták

Ara fűzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

Újabb husz családi ház építését tervezi a Nép- és Családvédelmi Alap

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Némethy Ferenc szociális felügyelő megbeszélését folytatott a városházán dr. Soós István polgármesterrel és dr. Dalló Gyula tanácsnokkal a Nép- és Családvédelmi Alap munkásházainak kérdéséről. A tervek szerint 20 ház, illetve 40 lakásról van szó. A kiírt pályázatok lejárta. Egy ház felépítése átlag 20 ezer pengőbe kerül a beérkezett ajánlatok szerint, a tavalyi 15 ezer pengős ajánlatokkal szemben. Az ajánlattevők azokban kikötötték, hogy az építéshez szükséges anyagokat a város szerzi be, ők csak a munkát adják.

Felhívás

Városunk kereskedői társadalma a közeli „Szent László“ hét ünnepélyén méltón akarja kivenni a részét a szép és finom része kidomborításával emelni óhajta ennek a nagy ünnepégnak a fényét és pompáját.

Felhívjuk kereskedői és iparos tagtársainkat, hogy kirakataikat igyekezzenek a legszebben rendezni a méltón a régi jó hírnévhez, a legtökéletesebbet adni.

Városunk vezetősége a legteljesebb mértékben értékelni tudja ezt a nemes versenyt s ennek elbírálása és díjazása végett egy zeurit állított össze, amely az ünnepi hét utolsó napján megállapításához képeket hirdeti az eredményt.

Részvevőknek a Horthy Miklós, Rákóczi-ut és mellékutcai, Bémer-tér és mellékutcai, Szent László-tér és mellékutcaiban levő üzletek.

Nagyvárad, 1942. április 22.

Nagyváradi Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara.

Idegénforgalmi Hivatal.

Kereskedelmi Csarnok.

Baross Szűcsétség.

Fontos rendeletek a Hivatalos Lapban

(MTI) A hivatalos lap csütörtöki száma közli a belügyminiszter rendeletét a háztartási alkalmazottak utáni betegségi biztosítási járulékról, illetve a bányanyugdíjbiztosítás kulcsának megállapításáról, a vallás- és közoktatásiügyi miniszter rendeletét a nem magyar tanítási nyelvű gimnáziumok érettségi vizsgálatának tárgyában, az iparügyi miniszter rendeletét a gyanta forgalmának szabályozásáról, a földművelésügyi miniszter rendeletét a termelői fakészletek bejelentésének újabb szabályozásáról.

Gyors iramban bolsevizálja Iránt a Szovjet

Ankarából jelentik: (Stefani.) Hír szerint Irak helyzete erősen bonyolódik, mert a lakosság elégedetlenkedik a létfontosságú cikkek hiánya miatt. Az angolok teljesen tisztában vannak ezzel a helyzettel. Az utóbbi napokban az idegességet fokozta az, hogy újra felbukkantak a orvlövészek, akik a brit katonai szállítmányokat is megtámadták. Fokozzák a nyugtalanságot az iráni hírek is, melyek szerint a Szovjet Anglia gyengeségét kihasználva gyors iramban bolsevizálja az országot. A britek helyzete főként Moszult vidékén látszik veszélyesnek. (MTI.)

Dr Kovács István házassága

Városunkban is pergetik már azt a legújabb magyar filmet, amely újszerű társadalmi állástoglalásával a fővárosban is nagy feltűnést keltett s amelyet az egyébként igényes fővárosi közönség is nyíltzini lapsokkal honorált. „Dr Kovács István” a darab címe és arról szól, hogy egy paraszt családból egyetemi tanárságig feljutott férfi, házassági szándékánál, a még itt-ott erősen dúló ferde társadalmi fellegásokkal találja szemben magát: származása miatt lekicsinylik. Azért egyszerű paraszt leányt választ feleségül s így szövődik tovább a film meséje, melyből világosan és igen határozottan kicsendül, hogy annak minden kis kockájában már egy egész új világ harcol és győzedelmeskedik az elavult, régi felett.

A film gondolatmenete merész és éles plasztikussággal állítja szembe a régi, előkelősködő, úgynevezett úri fellegást azzal a szellemmel, amely ma már egy egész új világrand kialakulását jelenti: a faji és népi öntudat ébredését vetíti elénk igen éles konturokban, ahol a felesleges társadalmi válaszfalakon józanul kerekedik felül a meggyőző népi erővel párosult élethölcsélet. Egy tökéletes korrajz pereg le előttünk, amely úgy nagyvonalában, mint apró részleteiben is hű visszatükrözéssel szemlélteti hibáinkat, fogyatékoságainkat és bátor határozottsággal jelzi az irányt, az új, tisztultabb, egészségesebb cél felé.

Igaz, hogy ennek a társadalom-forradalmi filmjátéknak sajtóságsos lényegét, drámai mélységeit átérzeni és tiszta, csilhatatlan értékékké felmérni nem elegendő a letűnőben lévő liberális kor illemtanának és egyéb társadalmi szabályzatainak bemagoltságával, mert az igen hiányos készült séget jelent egy olyan mű elbirálásához, amely tisztán és kizárólag az új világszemléleti törvények jegyében született. Így homlokegyenest ellenkező megítélések is napvilágot láthatnak, de ez csak még jobban alátámasztja a film időszerűségét, mert felette is csak olyan szempontokból alakulhat ki a vita, amelynek eldöntésére most egész világrészek küzdenek egymás ellen.

Ma még vita tárgyát képezheti, hogy a tudós profszor jól cselekedett-e, amikor az elkényeztetett, tynyás, cigarettás és piroskőrű szép kisasszony helyett egy falusi parasztleányt választott magának feleségül, de hólnap más lehet, hogy a feleség és anya választásánál lényegesebb lesz az a körülmény, hogy ki félti az alakját, fiatalságát és szórakozási szabadságát a gyermekáldástól, vagy ki hajlandó a magyar családi morált arra a vonalra visszanesíteni, amelyen ősanynánk jártak. Lehet, hogy egy fiatal leány életében nem csak az lesz a döntő, hogy a társadalmi szalon és zsurszabályokból hogyan teszi le a kis- és nagy érettségét, kalapkölteményeit miként tudja kackiásabban kiválasztani és felrakni, társalgási rutinjával miként tud maga köré minél nagyobb udvarló kört varázsolni... Lehet, hogy a női hivatás ismét a helyes kerékvágásba zökken, s a magasabb iskolai kvalifikációk helyett — mint hajdan öreganyáink — ismét csak térjelek oldalán és gyermekeik között sajtóitják el a tisztas nagy-

asszonyi modort és műveltséget, melyről a régibb magyar asszonyok — felsőbb iskolázatás nélkül is — messzetöldön híresek voltak.

Lehet, hogy Dr Kovács István választása szöges ellentétben áll azokkal a szabályokkal, amelyek ma még egy magasrangú tudós mellé az élet-társat kijelölik. A kis ártatlan falusi parasztleány félszeg csettés-botlásait talán tulzottn ki is hangsúlyozza a film s talán az is felesleges, hogy a méltóságos asszonyi rangra emelkedett felénk teremést — nagyműveltségű ura mellett — a még félszegebb, félművelt házvezetőnő vezesse be az urias társadalmi szokásokba. Felesleges, mert könnyebben elképzelhető, hogy egy minden káros behatástól mentes, finomlelkű, fiatal parasztleány, sokkal magasabb műveltségű férje oldalán, bizonyos idő alatt minden tekintetben környezetéhez csiszolódik, mint az, hogy egy mai elftúsi-tott, tulzottn és helytelen irányban öntudatos nő a házasság szentségé-

ben, a hűséges feleség szerepe körén belül, elsősorban az anyasági kötelezettségeket keresse és vállalja.

Ennek a filmnek elbirálásánál pedig ez a perdöntő motívum. Talán kisasszony lenézi a parasztot és megbor-zad, amikor leendő férje a házasság boldog gyermekáldásáról tesz említést, — a falusi paraszt leány viszont ártatlan szerelmében nem riad vissza uriaszonnnyá lenni és sok gyermekről álmodozni ura előtt. Igen, a szélsőséges beállítások mellett is csak ez a körülmény lehet a döntő a vélemények kialakulásakor, mert az új filmhang nem ismeri a társadalmi válaszfalakat és idegen előtte a hiper-modern ölebes gyermektelenség kiállósó akar ez lenni régi hibáink, bűneink ellen, ezért állítja a maga igaza mellé oly szépen az ifjúságot, a tudóst, a katonát, a papot és az egész józan magyar népet.

Uj, becsületesebb társadalmi rendet hirdet a film, népközösségi alapon, s a szétszórt, nagy magyar családok csak ez az egyetlen szempont érdekelheti, mivel már érzi és tudja, hogy csak ezen az új világszemléleti alapon küzdheti fel magát arra a helyre, melyet az új európai átrendezés számára kijelölt.

KISKUN

Bizalmat szavazott Nahas pasának az egyiptomi parlament

Amsterdamból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint az egyiptomi parlament bizalmat szavazott a kormányának. Nahas pasa miniszterelnök változta a kormány politikáját és a többi között kijelentette, hogy nemcsak mint a kormány elnökét, hanem mint pártvezért is mindig az a kívánság vezette, hogy Egyiptom kívül maradjon a

háborun. Egyiptomiak nem harcolnak a szövetségesek csapataiban.

— Éppen ilyen őszinte vagyok az angol-egyiptomi szerződés betűszerinti végrehajtásában is — mondotta a miniszterelnök. — Sohasem fogom megengedni, ahogy egy egyiptomi is fenyegetése szövetségeinket és alkalmatlankodják nekik.

Dr Champier István rozsnói premontrei gimnáziumi igazgató ünneplése

Rozsnyó. Saját tud. Szép ünnepség színhelye volt a rozsnói premontrei gimnázium. Ekkor nyújtotta át dr. Gerinczy Pál jászóvári prépost-prelátus dr. Champier István premontrei kanonok, gimnáziumi igazgatónak a tanügyi főtanácsossá történt kinevezéséről szóló okiratot. A gimnázium szépen feldíszított, tágas tornatermét a város vezető egyéniségei, a szép számban megjelent szülők és érdeklődők zsúfolásig megtöltötték. A megjelentek között ott láttuk Bubrics Mihály megyéspüspököt, a székes káptalan gjait, dr. Spilka Lőrinc tanügyi főtanácsost, jászói perjelt, Faith Ágoston, gazdasági főtanácsost, a premontrei rend jószágkormányzóját, dr. Buczkó Emil tanügyi főtanácsost, a kassai premontrei gimnázium igazgatóját, Bertram Brúnó főzámvevőt, Gedeon Elek erdőigazgatót és Hutás urát préposti szertartót, a premontrei rend központjának képviselőit.

A Hiszekegy elnéklése után dr. Gerinczy Pál prépost szép beszédben méltatta dr. Champier István munkásságát, amellyel ezt a legnagyobb helyről történt kitüntetését megérdemelte. Beszédében visszaemlékezett arra,

hogy egykor tanítványa volt az ünneplenek és a szeretet és hála meleg színeivel rajzolta meg a benne megtestesülő szerzetestanári ideált.

A rend prépost-prelátusa ugyanis egy évig a nagyváradi premontrei gimnázium növendéke volt, amikor is dr. Champier István is tanította.

Megrajzolta mesteri vonásokkal az ünneplét folyton felfelé ívelő pályáját, amelyet épen Rozsnyón kezdett meg 33 évvel ezelőtt, innen Kassára, Nagyváradra, majd Gödöllőre került, ahol rövidesen a nagyhírű premontrei gimnázium igazgatója lett. Isten áldását kérte a továbbiakban tevékenységére. Champier István megható hangon mondott köszönetet a Kormányzó úrnak magas kitüntetéséért és hálásan köszönte meg rendfőnöke üdvözlését Majd Bubrics Mihály megyéspüspök, m. kir. titkos tanácsos emelkedett szólásra és beszédében a katolikus nevelés fontosságát hangsúlyozva, az igazgatót, mint e munkának lelkes és odaadó harcosát ünneplte. Dr. Michailovits Árpád polgármester a város közönségének üdvözlését tolmácsolta.

Ezután a tanuló ifjuság fejezte ki

hódolatát és szeretetét igazgatója iránt.

Champier István meghatótsággal köszönte meg az ünneplést. Az ünnepséget a Himnusz elnéklése zárta be. Utána Gerinczy Pál prépost-prelátus ebéden látta vendégül a püspököt, az egyházmegye és a város vezetőit a premontrei rendház ebédlőjében. A prépost-prelátus ez alkalommal Rozsnyó szegényei számára 300 pengőt adományozott.

Yls.

Laval Párizsból visszatért Vichybe

Párizsból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Laval szerda délután különböző politikai megbeszéléseket folytatott Párizsban, aztán még szerdán visszatért Vichybe.

Vichyből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Leahy tengernagy, az Egyesült Államok vichy-i nagykövete május elején elhagyja Vichyt.

LAVAL, a kemény íeriu

Most, hogy a francia politika irányítása ismét Laval kezébe került, a lapok sok érdekes apróságot elevenítenek fel a közismerten tengelybarát francia politikussal kapcsolatban. A legérdekesebbek egyike kétségtelenül az, ami az 1940. évi júniusi drámai napokban játszódott le, amikor is Laval nemcsak egészséges ítélőképességről, hanem jó idegről és férjias akaraterőről is tanubizonyságot tett.

A jelenet Bordeauxban játszódott le, ahol Lebrun, a köztársasági elnök és a francia miniszterek legnagyobb része már a hajót várta, hogy azon átmeneküljenek az afrikai francia gyarmatokra.

Az volt a tervük, hogy nem adják fel a harcot, nem fogadják el a fegyverszüneti feltételeket, hanem az angolszások oldalán a francia afrikai gyarmatokról folytatják a harcot. Laval ekkor 8-10 képviselőtársa kíséretében megjelent Bordeauxban, fölkereste Lebrun szállodai szobájában és kertelés nélkül a szemébe vágta az akkor még törvényes francia államfőnek:

— Ön nem utazhat el! Mi soha nem járulunk hozzá ahhoz, hogy ezzel a tolvaj módjára való szökéssel Önök meghosszabbítsák a francia nemzet szerencsétlenségét. Megtagadom Öntől azt a jogot, hogy Ön bármilyen mellékvágányon, vagy kerülő úton Franciaországra végzetes politikát folytathassa. Ugy nem szolgáljuk Franciaországot, hogy elszökünk Franciaországból. És ha Ön mégis elhagyja a francia földet, — a nemzet ezt árulásnak fogja minősíteni. Mint magánégyén Ön elutazhat, — de akkor mondjon le előbb!

Ebben a drámai öt percben dönt el Franciaország sorsa: Lebrun meghátrált, lemondott és eltűnt: a fegyverszünet pedig életbelépett s ezzel megadatott a módja annak, — amint azt éppen ma látjuk, — hogy Franciaország szóhoz és helyhez jusson az újjéépülő Európában.

M. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium

Pályázati hirdetmény

87.009—1942. IV. 2. szám.

1. a budapesti,
2. a kassai,
3. a marosvásárhelyi,
4. a nagyvárad, 5. az ungvári,
6. a szolnoki,
7. a miskolci,
8. a szombathelyi m. kir. Bábaképző Intézetbe, valamint
9. a debreceni m. kir. Tisza István tud. egyetemi,
10. a kolozsvári m. kir. Ferenc József tud. egyetemi,
11. a pécsi m. kir. Erzsébet tud. egyetemi,
12. a szegedi m. kir. Horthy Miklós tud. egyetemi

szülészeti és nőgyógyászati klinikákkal kapcsolatos bábaképzőintézetekben f. évi szeptember hó 1-től 1943. évi augusztus hó 31-ig terjedő, 12 hónapos bábaképző tanfolyamra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felvételre pályázhatnak az alábbi feltételek mellett azok a feddhetetlen előéletű, kifogástalan egészségi állapotban lévő nők, akik életük 18. évét betöltötték, de a 35. életévüket még nem lépték túl és legalább az elemi iskola VI. osztályának elvégzését igazolják. A pályázat folyamodás útján történik.

A magyar királyi belügyminiszter a bábaképzőintézetek szabályozó 1001—1940. BM. sz. rendeletében (kihirdetett a Budapesti Közlöny 1940. évi december hó 1. napján megjelent 274. számában) foglaltakra figyelemmel a folyamodók kérvényüket a Bábaképző Intézet igazgatóságához címezve, f. évi május hó 15-ig arra a helyre nézve illetékes m. kir. tisztí főorvosnál tartoznak benyújtani, ahol oklevelük elnyerése után bábaképzőintézetbe felvételt nyernek.

A felvett bábaképzőintézetbe is beoszthatók, mint amelyet kérvényükben megjelöltek.

A szabályszerű, 50 filléres okmánybélyeggel ellátott kérvényhez a következő okmányok csatolandók:

1. születési anyakönyvi kivonat, valamint a szülők anyakönyvi kivonatai.
2. újkeletű hatósági orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó éptestű, teljesen egészséges, illetve nem szenved olyan testi, vagy szellemi fogyatkozással, amely a szülészeti pályára való alkalmasságát kizárja.
3. újkeletű hatósági erkölcsi bizonyítvány,
4. az elemi iskola VI. osztályának elvégzését igazoló bizonyítvány,
5. saját és szülei, férjzett folyamodóknál férjeik vagyoni helyzetét is feltüntető hatósági vagyoni bizonyítvány, kiskorúaknál a szülők beleegyező nyilatkozata.
6. férjzett folyamodóknak az elmondottakon kívül csatolni kell még:
 - a) házassági anyakönyvi kivonatot,
 - b) a férj beleegyező nyilatkozatát;
 - c) elvált folyamodóknak a válást kimondó jogerős bírói ítéletet,
 - d) özvegy folyamodóknak a férj halotti anyakönyvi kivonatot.

Amennyiben a kérvényben megjelölt költségen való kiképzésüket kéri, kötelezniük kell magukat, hogy a letelepedési helyül választott, illetve kijelölt községben legalább öt évi bábaképzőintézetbe felvételt nyernek kiképzésük után.

Amennyiben a kérvényben megjelölt szegénységi bizonyítvánnyal igazolják,

azoknak kérvénye, valamint a kérvényhez csatolt okmányaik bélyegmentesek.

A folyamodónak kérvényében meg kell jelölnie, hogy kiképzése után mely községben óhajt letelepedni, illetőleg mely intézetben nyer alkalmazást, utóbbi esetben a gyógyintézet igazgatójának kell hivatalosan igazolnia, hogy a folyamodó oklevelének elnyerése után, ott alkalmazást nyer.

A tanfolyamra való felvételt felvételi vizsga előzi meg, amelynek helyéről és időpontjáról a jelöltek értesítést kapnak.

Az intézetekben (a budapestiek kivételével) bentlakó növendékek számára internátus áll rendelkezésre. A havonta előre fizetendő intézeti ellátás díját napi 1.50 P-ben állapítom meg.

A tanfolyam beiratási díja és tandíja 17.50 pengő, melyet a felvételnél kell fizetni. Tandíjmentesség nincs. A tanfolyam elvégzése után a növendékeknek vizsgáznok kell. A vizsgának, valamint a bábaképzőintézet díját 35.— P,

a vizsga előtt kell az intézet pénztárába befizetni.

A növendékek a tanfolyam tartama alatt teljes mértékben alávetik magukat az intézet tanulmányi és fegyelmi szabályzatának.

Súlyosabb fegyelmi vétség a tanfolyamból való kizárást vonhatja maga után. Ezenkívül az intézetek igazgatótanárainak jogukban áll a tanfolyam első heteiben a szülészeti hivatásra alkalmatlannak látszó növendékeket fegyelmi vétség nélkül elbocsátani.

Azok a folyamodók, akik felvételt nem nyertek, erről irataik visszaküldése mellett, értesítést nyernek. Az érdeklődőknek a felvételnél, a fizetendő díjakra vonatkozó, vagy az ezekkel kapcsolatos bármilyen természetű felvilágosítást az illetékes Bábaképző Intézet igazgatósága ad, tájékoztatásért tehát — a válaszbélyeg csatolása mellett — oda kell fordulni.

Budapest, 1942. április 13.

M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter.

Jelentkezzenek a volt csehszlovák biztosító intézetnél biztosított egyének

Nagyvárad thj. város polgármestere 14463—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. belügyminiszter ur 262.480—1942 sz. rendelete értelmében, akik nem mint felsőbb szolgálatban álló magánalkalmazottak, hanem mint az iparban, a kereskedelemben, a mezőgazdaságban, a szabad foglalkozásokban, valamint egyéb biztosításra kötelezett foglalkozások körében alkalmazott fizikai (testi) munkások rokkantság és aggkor esetére biztosítva voltak a volt csehszlovák biztosító intézetnél, öszeírás és nyilvántartásba vétel végett az Országos Társadalombiztosító Intézetnek, lakóhelyükre illetékes kerületi pénztárnál jelentsek be saját érdekükben, hogy szerzett jogaikat annak idején akadálytalanul érvényesíthessék:

1. Családi és utónevüket,
2. Születésük helyét, évét, hónapját és napját,
3. tagsági számukat (a volt csehszlovák biztosítási igazolványi könyvcske (legitimáció) számát.

4. Jelenlegi pontos lakcímüket,

5. Azt, hogy mióta laknak Magyarországon jelenlegi területén.

6. Az 1940. évi január hó 1. napján hol volt lakhelyük (város, község, megye, ország).

7. A terület visszacsatolását megelőzően utoljára melyik kerületi betegbiztosító intézetnél voltak bejelentve.

Nem kell jelentkezniük azoknak:

a) akik a terület visszacsatolása előtt utoljára u. n. felsőbb szolgálatban álló magánalkalmazottak voltak biztosítva,

b) akik a terület visszacsatolás előtt utoljára, mint bányanyughér biztosításra kötelezett munkavállalók voltak biztosítva és

c) akik jelenleg mint mezőgazdasági munkavállalók öregség és özvegyesség esetére az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél vannak biztosítva, de csak abban az esetben, ha a biztosítási könyvüket már megkapták.

Nagyvárad, 1942. ápr. 21. Dr Varga László s. k., közig. tanácsnok.

SZÍNHÁZ

A Boronkay lányok

— Operettbemutató a Szigligeti Színházban —

Uj operett szövegíró, Puztaszery Margit tünt fel ezzel a darabbal, aki felbuzdulva a Boronkay lányok sikerén, most egyszerre három színpadi mű és filmforgatókönyv előállításával foglalkozik. Az operettgyártás receptjét kétségkívül jól ismeri, könyveden bogozza a műfajban szükséges bonyodalmakat, határozott jeleneteket hoz össze, egy elegendő operettfigurát vonultat fel többé-kevésbé sikerült másolatokban, de a dialógusokat nem mindenütt tudja megtűzdelni azokkal az ötletekkel és tréfákkal, amelyek a mai operett jellemzői.

Nehéz volna röviden vázolni a Boronkay lányok meséjét, hiszen a három Boronkay lány mellett még három ide-

gen hölgy is megta, a benne élete párját, ami, ha nem csalódunk, példátlan a szerepek végkifejletek operettirodalm történetében. De a lényeg talán az, amit a darab második címe — La conga — is elárul, hogy a vitustáncszerű modern tánc kavargó a cselekmény közepontjában. Először csak ketten, majd négyen, végül nyolcan rángatóznak a la conga ütemeire, végül összegyűlnek a színpadra az összes épkézláb színházi alkalmazottak a örült mozgalmasságban rángatóznak valamennyien.

Az egzotikus hangulat bölcse ellensúlyozásául magyar táncot is ropnak ám az ősi Boronkay-kuria előtt, mikor az Amerikából érkezett új földesurnak

ünnepélyesen átadják a Boronkay-birtok megmaradt darabját. Ezen a birtokon gyönyörű gyógyfürdőt létesít az amerikai, akiről természetesen kiderül, hogy a legidősebb Boronkay leány régi szerelme. De közben sok mulatságos fordulat következik be a gyógytelepen, ahol a fűszer- és csemegekereskedősegedből lett igazgató szerelmi hájital-árúsításra rendezkedik be. Ettől mindenki megvadul és la conga járva lejt a házasság révébe.

A darabot határozott rendezésben játszotta a Szigligeti Színház, ami Delly Ferenc érdeme. Koltay Arankának és Solymossy Imrének van a leghálásabb szerepe s ők nagy lendülettel viszik a darabot. Koltay túlzott meztelensége azonban súlyos kifogás alá esik. Kedves és finom volt Jurik Ica s Telek Ica különösen egy táncjelenetében — amelyet a fejlődésképes Károlyi Ernővel lejtett, — mutatkozott törekvő színésznőnek. Ross József, Barsy Béla és Náday Pál remek figurákat rajzoltak meg s Bartók Julia is kellemes alakítást nyújtott. Több egyébként kiváló színész azonban érezhetően küzdött a nem neki való szerepekkel.

A közönség jól mulatott a darabon, amelynek előreláthatóan sikere lesz.

Színházi iroda közleményei:

Szerdán este: **Mágnás Miska**, Tompa Bélával.

— **Boronkay lányok minden este a színházban.** Ma, csütörtökön este tisztviselő bérletben kerül színre a tegnapi est bemutató előadásán oly hatalmas sikert aratott Boronkay lányok című operettjüdoneg Jurik Icaival. A Boronkay lányok a budapesti Uj Magyar Színházban több mint 200 előadásban télt nézőterek mellett aratta sikereit s a tegnapi est bemutató után bizony remélhető, hogy a nagyváradi színpadon is sokáig műsorban marad. Teljesen új eredeti díszletek, pompás toleitek, ragyogó tancok (La Conga!) A Boronkay lányok pénteken, szombaton este, vasárnap délután 4 órakor és vasárnap este rendes helyárrakkal van műsorban.

— **Alvinci huszárok** című nagyoperett hétfőn este a népművelési előadások sorozatában kerül színre.

— **Viki** című cigányzenés vígjáték kedden este filléres helyárrakkal Jurik Julosi fellépéssel kerül színre filléres helyárrakkal. Legdrágább jegy 120 fillér.

— **Tompa Béla**, a nagyváradi közönség volt kedvence szerdán este egyik leghíresebb szerepében, a Mágnás Miska címszerepében lép ismét a váradi közönség elé. Csütörtökön és pénteken este pedig a Charlie néni című zenés bohózatban vendégszerepel, hogy ismét megkacagtassa régi közönségét. Mindhárom előadás rendes helyárrakkal.

HETI MŰSORA:

Csütörtökön este: **Boronkay lányok**, tisztviselő bérlet.

Pénteken este: **Boronkay lányok**, szelvények érvényesek.

Szombaton este: **Boronkay lányok**, szelvények érvényesek.

Vasárnap délután 4 órakor: **Boronkay lányok**.

Vasárnap este: **Boronkay lányok**.

Hétfőn este: **Alvinci huszárok**, Népműv. előadás.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

ÖTEZER EMBERT FOGADOTT A SZENT-LÁSZLÓ. Vatikánvároshoz jelentik (MTL.) Az OFI jelenti: A pápa 5000 embert, köztük 1000 újházast fogadott kényelmesebben. Az új házakhoz beszédekben a házasság felbonthatatlanságát hangsúlyozta. Semmiféle emberi hatalom nem oldhatja fel a házasság kötelékét, maga az egyház sem teheti azt, csak erőszakkal kivétel esetekben.

Magyar ruhában jelennek meg a nőgyógyászok a Szentjóbbon. Nagyváradi. Saját tud. A Szent László hét rendező bizottsága a helybeli nőgyógyászok megbízottáival folytatott tárgyalásokat. A polgármester kéri a hölgyeket, hogy a Szentjóbbon és az Aranyvotán érkezését tekintésük nemzeti ünnepek és magyar ruhában jelenjenek meg a Szent László-terem felállítását emelvény előtt. A hölgyek szívesen vállalták.

Legjobb zene és hangulat minden este a
Mátyás kávéházban
 Szilágyi Dezső-utca 5.

DR. NEMES SZENTGYÖRGYI LAJOS — ÁLLAMTITKÁR. A MTL. jelenti: A kormányzó a honvédelmi miniszter elterjesztésére dr. Nemes Szentgyörgyi Lajos miniszteri osztályfőnököt államtitkárrá nevezte ki.

Élelmiszerjegyeket kapnak három napra a Szent László hét vendégei. Nagyváradi. Saját tud. A polgármester megbeszélést folytatott dr. Dobay István másodjelzővel, a Közélemezési Hivatal vezetőjével, dr. Percsényi Gyula fogalmazóval és Molnár Józseffel a K. H. előadójával a Szent László hét élelmiszeri problémáiról. Megállapították, hogy a közellátás és a vendégek elszállásolása biztosítva van. Az érkező vendégeknek kenyér, liszt és zsírjegyeket osztanak szét. A szétosztást részben a szállodák, részben az Idegenforgalmi Hivatal végzi. Azonban legfeljebb három napra való élelmiszerjegyet kaphat minden érkező.

ELMARAD A HIVATÁSSZERVEZET KÖZGYŰLÉSE. A nagyváradi Hivatásszervezet április 26-ára hirdett közgyűlése közbejött akadályok miatt egyelőre elmarad. A későbbi dátumot a lapunk útján adjuk tudtukra az érdekelteknek.

Megtisztítják a várost a Szent László ünnepekre minden gyanús elemről. Nagyváradi. Saját tud. A Szent László hétre való tekintettel a rendőrség folytatja a jól bevált razziaikat. Minden egyes alkalmammal legalább 80-100 előállítás történt. Jellemző, hogy az alkalmi tolvajok lefűlése óta szinte nincs is a rendőrségen őrizetes.

Egy és két pengős ezüstöt és törött aranyat magas napi áron beváltak. Sváici anker és csillár órák megérkeztek
K. VASSY S.
 Hlafky (v. Zöldfa) u. 19 és 16 sz.

TIZEZER LAKÓHÁZ PUSZTULT EL EDDIG AZ IDEI ÁRVIZ KÖVETKEZTÉBEN. (MTL.) A belviz- és árvizkatasztrófa következtében eddigi jelentések szerint mintegy 10.000 lakóház pusztult el és 36.000 lakóház rongálódott meg. A belvizkárosultak támogatására a kormány 20 millió pengőt bocsátott az országos szociális felügyelőség rendelkezésére.

MÉRNÖK KONGRESSZUS HIREI. A városháza közgyűlési termében 1. hó 25-én délután 6 órára hirdett felolvasás fél 7 órakor kezdődik és este vacsora a Katolikus körben lesz megtartva este fél 9 órai kezdettel.

ROOSEVELT MINDENT ELKÖVET A PÉNZHIGÍTÁS KIKÜSZÖBÖLÉSÉRE. Stockholmból jelentik (MTL.) A NTL. jelenti: Washingtoni hírek szerint Roosevelt az árelenőrzés és az élelmiszer-adagolás lehetőségét tanulmányozza. Drákói rendszabályokra készül a hadinyereségek korlátozása ügyében. Ezek a rendszabályok a pénzhigítás veszélyét akarják kiküszöbölni.

Új kerékpárok részleteire is. Javítások olcsón
JAKAB műszerésznél
 Kossuth-u. 5 Tel. 23-30.

Volt 4-es honvédek! 25-én, szombaton este 8 órakor ünnepség ügyében folytatódott az ünnep, az ügy fontosságára és az idő rövidségére való tekintettel pontos megjelenést kér az elnökség.

MAISZKY LELEPLEZTE LENIN SZOBRÁT. Amsterdamból jelentik. A NTL. jelenti: Maiszky, londoni szovjet nagykövetség szertartás London Flinsbury nevű városrészében leplezte le Lenin mell-szobrát. — Jelenti a Reuter iroda. A mellszobrot azon a házon helyezték el, ahol Lenin 40 évvel ezelőtt lakott.

Minden este tánc a
Mátyás kávéházban
 Szilágyi Dezső-utca 5.

FAKERESKEDŐI IPARIGAZOLVÁNY NEM JOGOSÍT FÜRESZÜZEM TARTÁSÁRA. Az iparügyi minisztérium határozata szerint a fakereskedő külön fűrészüzemre szóló iparigazolvány nélkül fűrészüzemet fenntartani, vagyis nyersfát, rönkfat, fűrészarúvá (deszkává) feldolgozni nem jogosult. A fakereskedő csupán általa eladott áru a vevő igényeinek megfelelő darabolást végezheti. (Magy. Tud.)

Ma és minden pénteken halászlé és turóscsusza a
Kosztla nővérek vendéglőjében
 Horthy Miklós-út 37. szám.

Női alkalmazottak kiképzésével oldja meg a textilkereskedelem a kiszolgálói utánpótlás kérdését. A Magyar Tudósító jelenti: A háborús idők velejárvója, hogy a férfi munkaerők pótlására mind fokozottabban vonják be a nőket. Napról-napra láthatjuk már a női villamoskalauzokat, levélkézbesítőket, stb. Az alkalmazotti utánpótlás kérdésével kapcsolatban a textilkereskedelem körében is mozdalom indult, hogy rendezzenek tanfolyamokat olyan jelentkező nők számára, akik hajlandók a textilszakmában mint kiszolgálók alkalmaztatást vállalni. A szakmai érdekeltségek komolyan foglalkoznak a terv megvalósításával.

Korona Filmszínházban a magyar filmgyártás legszebb alkotása
Dr. Kovács István
 Páger A., Simor E., Rajnay, Vaszary, Mihályffy, Ladomerszky, Kürthy és Tóth Julia.
 Számozott helyek. Jegyelővét d. e. 11-1/2 1-ig. Előadások 5, 1/48, 1/410 órakor

ADOM NYOK. Özv. Elecs Sándorné (Cséffa) özvegyeink számára 10 pengőt küldött. Rendelteségi helyére juttatjuk.

Találkozó. A nagyváradi Női Felsőkereskedelmi iskola 1917. évben végzett növendékeit felkérem, hogy a Nagyváradon rendezendő Szent László hét alatt tartandó 25 éves érettségi találkozó előkészítése végett legyenek szivesek pontos címüket mielőbb közölni. Aki a volt tanári kar tagjai felől felvilágosítást tud adni, kérem ez irányú közléseit is. Ifj. Vajda Józsefné sz. Papp Irén, Berettyóújfalui, Hitelszövetkezet.

TOVÁBBI MÉHETETŐ CUKORKI-ÚTALÁST ENGEDÉLYEZTEK. Nagyváradi thj. város polgármestere 3181—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a m. kir. pénzügyminisztérium 99.143—1942. sz. rendelete értelmében a folyó évi tavaszi idényre, méhetezés céljára méhcsaládonként a korábban engedélyezett 2 kgr. cukron felül további egy kgr. tiszta cukor igényelhető. Az igénylés benyújtása és a beszerzési engedély kiszolgáltatása az iparügyi minisztérium korábbi 76.400—1942. számú rendeletben meghatározott eljárással történik, azzal a módosítással, hogy az igénylés benyújtására kitűzött határidő folyó évi április hó 30-ig, az engedély kiadására megállapított határidő pedig május 15-ig meghosszabbítottatik. Nagyváradi, 1942. április hó 18-án. Dr. Soós s. k., polgármester.

HELYREIGAZÍTÁS. Tegnap számban színes, érdekes riport jelent meg Arany János íróasztaláról, amely egy nagyváradi nyolcadikos diák tulajdonában van. Az általános érdeklődést keltett cikk alól a szerző neve a nyomda sajnálatos mulasztása folytán elmaradt. A cikk szerzője Horváth Imre, az ismert nevű fiatal költő.

TISZA ISTVÁN EMLÉKÉNEK HÓDOLT A TISZA ISTVÁN TÁRSASKÖR. A MOT. jelenti: A Tisza István társaskör és az Országos Tisza István Emlékbizottság szertartás esté emléklakomával ünnepelte meg a mártírhalált halt gróf Tisza István egykori miniszterelnök születésének évfordulóját. Az emlékvacsorán megjelent a kormányzó úr is. Az ünnepi beszédet Baranyai Lipót, a Nemzeti Bank elnöke mondotta.

Jóváhagyták az Erdélyrészi Méhészegyesület alapszabályait. A Magyar Tudósító jelenti: Erdélynek már Bethlen Gábor idejében igen sok méhészete és jelentős méztermelése volt, s ez a termelési ág a mai napig megtartotta a jelentőségét. Több mint hatvan éves multra tekinthet vissza az Erdélyrészi Méhészegyesület is, amelynek alapszabályait most a helügyminiszter jóváhagyta. Az egyesület nagyszabású tervet dolgozott ki az erdélyi méztermelés fejlesztésére.

Legolcsóbb és legizletesebb abonoma a
Mátyás étteremben
 Szilágyi Dezső-utca 5.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Erdékioldónak. Magunk is csodálkozunk azon, hogy délutáni lapársunk Kiss Ferenc lemondásáról szóló hírével azzal az alcímmel látta el, hogy: „Kiss Ferencet felmentették az elnöki tiszté alól”. Ez az alcím a hír meghamisítását jelenti. Hogy szándékos, vagy nem, azt nem tudjuk. A valóság azonban az, hogy Kiss Ferenc harmadszor nyújtotta be lemondását és ezt a lemondást a kultuszminiszter most elfogadta. Helyesen állapítja meg Ön, hogy a lemondás elfogadása lényegesen különbözik a felmentéstől. Azt is helyesen jegyzi meg, hogy a zsidóság örül ennek a változásnak s ezért szívesen és hamar vesz tudomást róla, sőt a lemondásból is felmentést csinál, hogy még nagyobb legyen az elégtétel. A változás azonban nem jelenti a zsidóság visszatérését a Színészeti és Filmművészeti Kamarába. Kiss Ferenc alaposan kitalarította Augiás istállóját. Ma már törvények biztosítják a további tisztaságát. Ezen senki és semmi nem segíthet. Amennyiben az ilyen „elírások” szándékosak, úgy annak a kiváló magyar színésznek otromba és izlettelen megtámadását jelentik, akiknek munkássága korszakot jelentett a magyar színjátszás történelmében.

Asszonyom! Uram!
 az Ön fodrásza:
Hidegkuthy
 Szilágyi Dezső u. 3. Tel. 10-70

RÓMÁBAN ÜLÉSEZIK A KÉZMŰIPAROSOK KÖZPONTI TANÁCSA. Rómából jelentik (MTL.): A kézműiparosok nemzetközi szövetségének központi tanácsa Rómában tartja ülését. Az ülésen Magyarországot Gyulay Ákos és Kovalóczy Rezső képviseli.
GYILKOSSÁG ÉS ÖNGYILKOSSÁG A SZEGEDI KOLLEGIUMBAN. Szegedről jelentik (MTL.) A szegedi Horthy Miklós kollégiumban Benke József főiskolai hallgató három revolverlövésessel agyonlőtte Hegedűs József nevű diaktársát, azután magát lölte agyon.

Legjobban étkezhet a
Mátyás étteremben
 Szilágyi Dezső-utca 5.

ÖNGYILKOS LETT EGY ANGOL VEZÉRŐRNAGY. Genfből jelentik: A londoni Daily Telegraph jelentése szerint Hunter vezérőrnagy egy gyakorlótéren agyonlőtte magát és meghalt. A 60 éves vezérőrnagynak legutóbb fontos beosztása volt a hadügyminisztérium egyik osztályában. Az öngyilkos vezérőrnagy állítólag Líbiában, illetve Burmában harcok két fia eorsa miatti aggodalmában követte el végzetes tettet.

Kellemesen szórakozni cigányzene mellett a
Kosztla nővéreknél
 Horthy Miklós-út 37. szám.

Ismeretterjesztő előadás a Nemzeti Munkaközpontban

(Saját tud.) Csütörtökön este 7 órakor tartja meg Dr. Hetei Hermann Ottó m. kir. posta-titkár: „Mit kell tudni a telefonról, táviróról és a rádióról” című ismeretterjesztő előadását a Nemzeti Munkaközpont nagytermében. Az érdekesnek ígérkező előadást megfelelő kíséző műsorszámok egészítik ki, mely iránt városszerzte nagy érdeklődés mutatkozik. Belépődíj nincs.

RÁDIÓ

PÉNTEK, ÁPRILIS 24. Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 A Kassai rádió műsorából.
- 11.20 Dr. Vitéz Galánthy Antal hegedű.
- 11.40 Ruszin hallgatóinknak.
- 12.10 Szórakoztató zene.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Székesfehérvári Tűzoltózenekar.
- 15.20 Stihymmel Miklós jazz-együttese.
- 16.15 Diákféltóra.
- 17.15 Kisházy Sári és Ráday László énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 17.35 Gulácsy Irén előadása.
- 18.20 Német hallgatóinknak.
- 18.40 Operettrezletek.
- 19.20 Radics Gábor jazz-együttese.
- 19.40 A Filharmoniai Társaság Beethoven estjének közvetítése.
- 20.35 Sportközlemények.
- 22.10 Sovinszky László szalonzenekara.
- 20.35 Mesevilág a zenében.
- 00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Budapest II.

- 18.00 Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 18.20 Dr. Szilády Zoltán egyetemi magántanár előadása.
- 18.40 Dániel Ilonka zongorázik.
- 19.10 Vitéz Szarka Béla elbeszélései.
- 19.45 Radics Gábor jazz-együttese.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Rádiózenekar.
- 21.10 Koroknay István felolvasás.

SZOMBAT, ÁPRILIS 25. Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.20 Steller Mária énekel.
- 11.40 Mit nézzünk meg? Az ősemlék emlékeit a Nemzeti Múzeumban.
- 12.10 Beszkárt-zenekar.
- 13.20 Időjelzés, vizallásjelentés.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.20 Vidák Sándor cigányzenekara.
- 16.10 Ifjúsági rádió.
- 17.15 Babay József elbeszélése.
- 17.30 Táncczene Berlinből.
- 18.00 Reminiczy Károly felolvasása.
- 18.30 Magyar népmuzsika.
- 19.20 Hangképek innen-onnan.
- 19.45 Bárd Miklós, Gyóni Géza és vitéz Somogyváry Gyula verseiből előad Kovács Károly.
- 20.15 Lenhardt Ilona és Angyal-Nagy Gyula régi idők híres operettjeiből énekel.
- 22.15 Szabó Kálmán jazzhármasa.
- 22.40 Géczy Barnabás zenekara.
- 23.25 Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál, Csabai-Cseli Sándor énekel.
- 00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Budapest II.

- 17.30 Mezőgazdasági féltóra.
- 18.30 Dr. Pipics Zoltán előadása.
- 19.00 Lengyel Gabriella hegedű.
- 19.30 Furulyaszó. Hangjáték.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Kamarazene.
- 21.00 Pataky Jenő főhadnagy felolvasása.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek és találnak munkát a munkanélküliek

(Saját tud.) A váradi munkanélküliek frontján még mindig hiányzik a kedvező elhelyezkedés lehetősége, bár a munkaközvetítő hétről-hétre emelkedő számban közvetít munkára alkalmazottakat. A múlt héten elhelyezett 257 egyénnel szemben jelenleg 365 van munkanélkül, ezzel szemben csak 16 kaphat jelenleg elhelyezést.

Emelkedett a tanonckereső iparosok száma és a kimutatás szerint jelenleg 33 különböző iparágban keresnek tanoncot.

A nagyváradi állami Munkaközvetítő Hivatal április hó 22-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 257 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphat:

17 állandó háztartási alkalmazott, 1 mindenes szolga, 1 bádogos, 1 kovács, 2 gyermeknevelőnő, 2 cirokseprőképzítő, 2 cirokseprőkészítő

Foglalkozást keres:

156 ipari szakmunkás, 1 kertész, 22 mindenes szolga, 41 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 23 napszamos, 8 üzleti alkalmazott, 14 magán-tisztviselő (nő), 71 állandó háztartási alkalmazott, 29 bejáró-takarítónő, 1 gazdasági tisztviselő, 3 gyermeknevelőnő.

A foglalkozást kereső ipari szak-

munkások iparukban a következőképpen oszlanak meg:

Munkát keres és 2. asztalos 9, bádogos 4, bognár 2, borbély 3, bútorfényezőnő 3, cipész 12, cipőfelsőrész-készítő 1, cukrász 1, bányász 1, gépész 17, gépkezelő 2, gépkocsivezető 4, gyári segédmunkás 16, munkásnő 25, mészáros 6, címfestő 1, kalaposnő 2, kárpitós 1, kereskedősegéd 8, kovács 7, kőműves 10, lakatos 15, magántisztviselő 7 férfi, 7 nő, molnár 1, műszerész 2, napszamos 22 férfi, 1 nő, rézműves 1, férfiszabó 9, nőiszabó 4, szállodai segédmunkás 4, szobafestő 6, szűcs 1 férfi, 1 nő, üveges 1, vasöntő 12, villanyszerelő 4, szakácsnő 10, szolga kifizető 22.

Iparostanulókat keresnek a következő mesterségben: asztalos 1, borbély 1, bútorfényező 1, fényképező 2, kalapos 3, kereskedő 2, műszerész 3, szűcs 2, vasesztergályos 2. Ezenkívül 10 fiú és 5 leánytanonc részére van betölthető munkahely.

A munkaadók megbízásait a munkaközvetítőnél szóval, írásban vagy telefonon jelenthetik, a munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

A közvetítés teljesen ingyenes.

Férfiruhákat használ-tak, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

SPORT

A NAC szerda délutáni kétkapus edzéséről

(Saját tud.) Szerdán délután nagy kétkapus edzést tartott a NAC az Erzsébet-ligeti pályán. Bodola, Tóth III és Deményi kivételével megjelent ezen valamennyi elsővonalbeli játékos és teljes számban a fiatal generáció. Erős bemelegítő gimnasztika vezette be a szerda délutáni foglalkozást. Rónai edző újra a csapat gyorsaságának fokozását tartotta elsősorban szem előtt. Labdakezelés és erőnléti gyakorlatok után került sor a kétkapus edzésre, melyen az utánpótlás szerepelt ellenfélként a „nagyok” ellen.

A erőnlét határozottan javul, azonban a csapat még közel sem érte el azt a formát, amelyre szükség volna. Örömmel könyveltük el a vasárnapi győzelmet, játékos és vezető azonban tisztában van azzal, hogy a mutatott játék csak pillanatnyi győzelemhez volt elegendő, azonban, ha emelkedést nem tapasztalunk — bizony agóddással kellene a jövő mérkőzések elé nézni.

Talán baj az újonnan, hogy úgy mond „befutott játékosok” dicsérete is, mert amint tapasztaljuk, ez azonnal a fejekbe száll. Ami pedig a legnagyobb baj, az első rosszabb szereplés olyan reakciót vált aztán ki náluk, hogy az egyébként karrierfutásra képes játékos úgy elveszik a szürke ismeretlenségben, hogy kiemelni aztán már szinte lehetetlen. (Lásd pl. a szerdai Tihanyi esetét. Szerk.)

A tegnapi edzésen elfogadhatóan mozgott a gárda. Szöllösi ismét bebizonyította, hogy feljavalóban van erőnlétben azonban még bizony messze áll egy klasszis játékostól. Perényi sokat amerizált s ami a legnagyobb baj, újabban ő is kezd elkalandozni helyéről, ami ha így megy tovább, teljesen lerontja, egyébként jó helyezkedési érzékét bizonytalanná teszi. Solyosi igyekezett rácafolni vasárnapi elfoglaltságára. Bodoki sokat dolgozott — örülünk, ha az ifjú játékos maga is belátja, hogy mi a feltétele az eredményes futballozásnak. Haláti, aki lelkiismeretességéről híres s aki, bár soha nem tündököl, de csapatának bármilyen körülmények között biztos támasza, most is bizonyosságát adta annak, hogy neki az első között a helye.

Az öregek, mintha éreznék azt, hogy legnagyobb erőpróbája előtt áll csapatuk, ugyancsak komolyan veszik a dolgot s ez dicséretes.

Nem szeretünk dolgokat elkiabálni, de ha mindenki igyekezni fog tudása legjavával egyesülete színeit sikrásszállni — az újpesti kirándulás nem végződhet kudarcra.

Újraéled a Törekvés

A Törekvés új vezetősége nagy táborozó kampányba kezd, hogy részben a szakosztályok vezetőségében

hiányzó helyeket betöltsék arra megfelelő emberekkel. Ennek megszervezését Deák Gyula ügyv. elnök vezetésével Szántay János (kalapgyáros) főtitkár, Bányay és Hoffmann titkárokkal kezdik meg. Fölkeresik gyárak, üzemek, nagykereskedések vezetőit és alkalmazottaikat, valamint munkásait, hogy a Törekvés táborába tömörülve a magyar keresztény sportot naggyá tegyék és kiépítsék a sportszerű rivalizmust minden sportágban. Ezúton felhívjuk a városban most letelepedett sportszerető hölgyeket és urakat is, kik bármelyik sportot üzni akarják és a vezetésben részt akarnak venni. jelentkezzenek a Merinó Posztókereskedelmi R. T.-nél, Rákóczi-út 3.

ELŐZETES LETARTÓZTATÁSBA HELYEZTEK EGY VALUTÁZÓ ZSIDÓ ÓRÁSSÉGÉDET. A MOT. jelenti: A budapesti helyi ügyészség Judovits Béla 21 éves százelekenesi születésű izraelita órásségédet előzetes letartóztatásba helyezte fizetési eszközökkel elkövetett visszaélése büntetése miatt. Judovits Besztercén, Budapesten és Százelekenesen 1942. március és április havában több esetben összesen 21.400 német márkát vásárolt zúgforgalomban és azt nyereggel továbbadta. Swab Gusztáv, Dermescher Félix és Leni Károly százelekenesi lakosoknak. Az utolsó esetben tettenérték. A nyomozás folyik.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Férfi** felöltő magas alakra eladó. — Péter-utca 17., ajtó 3. 319
- Keleti** szőnyeg 3 és fél—4 és fél nagyságban eladó. Lukács György-u. 48. felső csengő. 321
- Hentes** és mészáros üzleti berendezés portállal együtt eladó. Biharkeresztes, Hangya vendéglő. 308

Kijátszott jó hangú cimbalom eladó. Érdeklődők címüket adják le a kiadóba.

Jóhangú feles vagy háromnegyedés hegedűt megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Különféle

Gyorsíró és gépiró áll. oklevelet szerezhetsz, ha beiratkozol a május 1-én kezdődő új tanfolyamra. **Kriszán Béla** gyorsíró és gépiróiskolája, Bazar-épület. 312

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Allást nyek

Házvezetőnőnek keresek szerény igényű, rendes nőt. Plébánia, Bördös, u. p. Erdőszentgyörgy, Marostorda megye. 320

KIADÓTULAJDONOS:

SVENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
A Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.